Region Stockholm

Vänsterpartiet 2026-03-17 RS 2026-0364
Interpellation
2026:17

Interpellation av Anna Sehlin (V) om åtgärder för att nå Sveriges transportmål för 2030

Det övergripande målet för transportpolitiken i Sverige är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Under de övergripande målen finns även etappmål under hänsynsmålet som lyder: växthusgasutsläppen från inrikes transporter – utom inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandelssystem – ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.[1]

Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter svarar för en dryg tredjedel av Sveriges totala utsläpp och var den sektor som hade högst utsläpp 2024. Utsläppen är 12 procent lägre än 1990. Huvuddelen, 94 procent, av växthusgasutsläppen kommer från vägtrafiken, där utsläpp från personbilar dominerar.[2]

Transportsektorn är den sektor som genererar mest utsläpp av växthusgaser i Stockholmsregionen.[3] För att minska utsläppen är övergången från bensin och diesel till el avgörande. Men även ett totalt minskat transportarbete, dvs färre bilar som rullar. Region Stockholm har som mål att kollektivtrafikens marknadsandel av de motoriserade resorna ska vara 65 procent år 2035. Region Stockholm ska också vara hållbar och klimatneutral till år 2035.

I en artikel i SVD [4] berättas om en opublicerad rapport från IVL Svenska Miljöinstitutet, beställd av Trafikverket. Rapporten visar att utsläppen av lustgas från tunga dieseldrivna lastbilar är mycket större än vad myndigheterna tidigare har trott. Lustgas är en växthusgas som är 265 gånger kraftfullare än koldioxid. Enligt IVL förvärras utsläppen av lustgas dessutom i takt med att lastbilarna åldras och har kört långt. Anledningen till utsläppen av lustgas är den inbladning av adblue som tillsätts dieseln. Adblue tillsätts för att få ner halterna av kväveoxider i avgaserna och klara EU:s krav på nivåer av kväveoxider.

Enligt rapporten från IVL har utsläppen i Sverige underskattats med över två miljoner ton mellan 2020 och 2024.

Trafikverket gör bedömningen att dagens beslutade styrmedel varken räcker för att nå Sveriges trafikmål om 70 procents minskning till 2030, eller det bindande EU-åtagandet för

[1] Mål för transportpolitiken - Regeringen.se
[2] Inrikes transporter, utsläpp av växthusgaser
[3] Klimat och transporter - Region Stockholm
[4] Trafikverket: Lastbilars lustgas hotar Sveriges klimatmål

trafiken (ESR-målet).[5] Denna bedömning fanns innan uppgifterna om ökade utsläpp av lustgas från tunga transporter.

Det har funnits diskussioner att slopa etappmålet till 2030, eftersom år 2030 närmar sig och tiden rinner ut. Dock har varken Trafikverket, staten eller Region Stockholm släppt målet och det är nu fyra år kvar.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga ansvarigt regionråd:

- Hur ser du på Region Stockholms möjlighet att nå 2030-målet för transporter?
- Bedömer du att Region Stockholm har tillräckliga verktyg för att bidra till minskade utsläpp från transportsektorn i den takt som behövs för att nå Region Stockholm klimatmål?
- Hur ser du på rapporten om ökade utsläpp från den tunga trafiken, finns det något Region Stockholm kan göra för att minska utsläppen från den tunga trafiken som regionen inte lokaliserat idag?

Anna Sehlin, Vänsterpartiet

[5] Trafikverket varnar för missat transportmål 2030